

BOREK, Dominik and TOMANEK, Mateusz. Organization of a sporting event based on the act of December 2nd, 2021 on support for the preparation of the 3rd European Games 2023. Journal of Education, Health and Sport. 2023;38(1):146-153. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2023.38.01.010> <https://apcz.umk.pl/JEHS/article/view/44905> <https://zenodo.org/record/8211545>

The journal has had 40 points in Ministry of Education and Science of Poland parametric evaluation. Annex to the announcement of the Minister of Education and Science of 17.07.2023 No. 32318. Has a Journal's Unique Identifier: 201159. Scientific disciplines assigned: Physical Culture Sciences (Field of Medical sciences and health sciences); Health Sciences (Field of Medical Sciences and Health Sciences). Punkty Ministerialne z 2019 - aktualny rok 40 punktów. Załącznik do komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17.07.2023 Lp. 32318. Posiada Unikatowy Identyfikator Czasopisma: 201159. Przynależność dyscypliny naukowej: Nauki o kulturze fizycznej (Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu); Nauki o zdrowiu (Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu). © The Authors 2023; This article is published with open access at License Open Journal Systems of Nicolaus Copernicus University in Torun, Poland Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author (s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non commercial license Share alike. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper. Received: 04.07.2023. Revised:30.07.2023. Accepted: 31.07.2023. Published: 08.08.2023.

Organization of a sporting event based on the act of December 2nd, 2021 on support for the preparation of the 3rd European Games 2023

Organizacja wydarzenia sportowego w oparciu o treść ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich 2023

Dominik BOREK^{1*}, Mateusz TOMANEK²

¹College of International Business ISM Slovakia in Prešov, 1 Duchnovičovo námestie, Prešov 080 01, Slovak Republic, dpborek@wp.pl, ORCID: 0000-0002-4359-9426

* Corresponding Author

² Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland, mtomanek@umk.pl, ORCID: 0000-0002-9527-2513

Abstract

The management of a major sporting event is a multi-faceted issue that involves organizational, legal, social, economic and ethical layers. The article deals with a special sports event - the European Games. It is a multidisciplinary event that has the status of the so-called Continental Games. The competition offers the opportunity to obtain Olympic qualification in certain sports. It is the second such important sports event after EURO 2012 organized on Polish territory. The issue of organizing a large-scale sports event will be presented from the perspective of applying the provisions of the Law of December 2, 2021 on Supporting the Preparation of the Third European Games in 2023. It should be borne in mind that this is a dedicated legal act established by the Polish legislator for the organization of this event. In the pages of this article, I will try to make a preliminary assessment of this document

and encourage a broader discussion of the European Games initiative itself. The latter in the international literature is only the backdrop of broader considerations and has not lived to see a serious academic discussion as to its attractiveness and real impact on a given local community and regional development. The research methods used in this study are the dogmatic-egg method, requiring the author to examine the poor views of doctrine to date and analyze the legal regulations on which I have relied in describing the management of a mass sports event such as the European Games. It should be emphasized that this is the third such event in a row, which so far has been mainly organized in urban space-Baku 2015, Minsk 2019. For the first time, the event involves the entire region and tourism promotion that touches not only the main organizing city-Krakow, but also a region like Malopolska. In addition, this is the first time an event of this stature has been organized in a city that is not the capital of a country.

Keywords: *sports event, management, European Games, Krakow, Malopolska.*

Streszczenie

Zarządzanie wielkim wydarzeniem sportowym jest zagadnieniem wielowątkowym, które dotyczy zarówno warstwy organizacyjnej, prawnej, społecznej, gospodarczej jak i etycznej. Artykuł dotyczy szczególnego wydarzenia sportowego jakim są Igrzyska Europejskie. To multidyscyplinarna impreza, która ma status tzw. igrzysk kontynentalnych. Zawody dają możliwość uzyskania kwalifikacji olimpijskiej w niektórych dyscyplinach sportu. Jest to drugie tak ważne wydarzenie sportowe po EURO 2012 organizowane na terenie Polski. Zagadnienie organizacji wielkoformatowego wydarzenia sportowego zostanie przedstawione z perspektywy stosowania zapisów ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku. Należy mieć na uwadze, iż jest to dedykowany dla organizacji tego wydarzenia akt prawny powołany przez polskiego prawodawcę. Na łamach niniejszego artykułu postaram się dokonać wstępnej oceny tego dokumentu i zachęczę do

rozpoczęcia szerszej dyskusji na temat samej inicjatywy Igrzysk Europejskich. Te ostatnie w literaturze międzynarodowej stanowią jedynie tło szerszych rozważań i nie doczekały się poważnej dyskusji akademickiej, co do ich atrakcyjności i rzeczywistego wpływu na daną społeczność lokalną i rozwój regionu. Metody badawcze zastosowane w niniejszej pracy to metoda dogmatyczno-egzegetyczna wymagająca od autora zbadania dotychczasowych, ubogich poglądów doktryny i analizy regulacji prawnych, na których oparłem się w opisywaniu sposobu zarządzania masową imprezą sportową jaką są Igrzyska Europejskie. Podkreślenia wymaga fakt, iż jest to trzecia z rzędu tego typu impreza, która dotychczas była w głównej mierze organizowana w przestrzeni miejskiej - Baku 2015, Mińsk 2019. Po raz pierwszy impreza dotyczy całego regionu i promocji turystycznej, która dotyka nie tylko głównego miasta organizatora- Krakowa, ale także regionu jakim jest Małopolska. Ponadto jest to po raz pierwszy organizowana impreza tej rangi w mieście, które nie jest stolicą danego kraju.

Słowa kluczowe: *impreza sportowa, zarządzanie, Igrzyska Europejskie, Kraków, Małopolska.*

Artykuł prezentuje osobiste poglądy autorów i nie może być interpretowany jako stanowisko jakiegokolwiek organu, podmiotu czy instytucji. Artykuł prezentuje stan prawny na dzień 01.01.2023 r. Organizacja Igrzysk Europejskich w Polsce jest wydarzeniem bez precedensu. To największa po Igrzyskach Olimpijskich multidyscyplinarna impreza sportowa. Potencjał jaki za tym idzie jest ogromny i skorzystamy na nim zarówno gospodarczo, społecznie jak i politycznie. Impreza tego typu jest swoistym „oknem wystawowym” kraju organizatora, Polska ma szansę pokazać się jako bardzo sprawny organizator wielkoformatowych imprez sportowych. Niniejszy artykuł poświęcony jest zagadnieniu Igrzysk Europejskich [1], który opracowany na potrzeby niniejszego czasopisma składa się w całości w swoisty obraz dotyczący organizacji Igrzysk Europejskich w której jego kontynuacją była wspólna praca P. Mierzwy i in. pt. Zarządzanie Igrzyskami Europejskimi 2023 przez administrację publiczną – aspekty organizacyjnoprawne [2].

Organizacja omawianej imprezy sportowej, odbywa się w Polsce w oparciu o postanowienia Ustawy o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku, która została uchwalona 2 grudnia 2021 r. [1]. W swej istocie określiła ona zasady wsparcia przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku, w tym warunki przygotowania i realizacji przedsięwzięć w zakresie projektowania, budowy, przebudowy lub remontu stadionów i innych obiektów budowlanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych do przeprowadzenia imprezy sportowej. Ustawa obejmuje 6 rozdziałów, podzielonych na 34 artykuły [1].

Dotyczą one odpowiednio:

- 1) Przepisów ogólnych;
- 2) Finansowania lub dofinansowania niektórych kosztów organizacji Igrzysk oraz przygotowania i realizacji przedsięwzięć;
- 3) Zasad tworzenia i działania spółki celowej;
- 4) Umowy o powierzenie organizacji Igrzysk oraz przygotowania i realizacji przedsięwzięć;
- 5) Postępowania administracyjnego dotyczącego przygotowania i realizacji przedsięwzięć;
- 6) Zmian w przepisach, przepisów przejściowych, dostosowujących i przepisu końcowego [1].

Specustawy (tzw. ustawy celowe) w zakresie organizowania świadczeń publicznych w postaci jednego wydarzenia tak jak w przypadku III Igrzysk Europejskich 2023 mijają się z celem gdy obowiązują po zakończeniu danego widowiska. Po zrealizowaniu celu powinny tracić moc. Termin rozegrania ostatnich zawodów lub ceremonia zamknięcia mogłaby być ustawowym terminem zakończenia obowiązywania ustawy. Byłoby to rzeczywiście novum jeśli chodzi o legislację, natomiast jest to odważny wniosek de lege ferenda, który należy wziąć pod rozwagę. Niechlubnym przykładem jest nadal obowiązująca ustawa z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 [4], należy jednak podkreślić, iż przygotowania do EURO przyspieszyły modernizację kraju, co zwiększyło wydajność gospodarki. Dzięki temu wzrosła produkcja i konsumpcja [5, 6].

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 składa się z 41 artykułów i 7 rozdziałów [3]. Należą do nich uregulowania szczegółowe dotyczące:

- 1) przepisów ogólnych;
- 2) zasad tworzenia i działania spółek celowych;
- 3) umowy o powierzenie przygotowania lub wykonania albo koordynowania i kontroli przedsięwzięć Euro 2012 oraz innych przygotowań do finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012;
- 4) przygotowania przedsięwzięć Euro 2012;
- 5) nabywania nieruchomości do realizacji przedsięwzięć Euro 2012;
- 6) postępowań administracyjnych dla realizacji przedsięwzięć Euro 2012;
- 7) przepisów zmieniających i końcowych [3].

Trzeba pamiętać o specyfice organizacji widowisk w związku z prawem wewnętrznym międzynarodowych związków sportowych. Konsekwencją takich szczególnych widowisk była konieczność uproszczenia procedur inwestycyjnych związana z przyznaniem Polsce i Ukrainie prawa organizowania Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 [7] oraz zapewnienia sprawnej realizacji projektów zawartych w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2007 r. Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2008-2012 [8, 9].

Rywalizacja o charakterze publicznym, która jednocześnie skierowana jest do masowego odbiorcy podlegająca relacjonowaniu w mediach stanowi dobro publiczne, jakim jest relacja z widowiska sportowego. Wydaje się jednak zasadnym, iż prawodawca reguluje sport, wtedy gdy ma on wyraźny wymiar międzypaństwowy. Przyjmuje się, że ingerencja w sport o zasięgu międzynarodowym obejmuje przepisy państwowe dotyczące także organizacji rozgrywek międzykrajowych [10].

Niejednokrotnie bywa też tak, iż do określenia zasad przygotowania międzynarodowej imprezy sportowej niezbędne jest odpowiednie zaplecze legislacyjne w postaci regulacji wewnętrznych, jak było choćby w przypadku przygotowania finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 [11, 12]. Zgodnie z zarządzeniem nr 6 Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2012 r. powołano wówczas Krajowy Sztab Operacyjny, należący do struktury organizacyjnej Komitetu do spraw Koordynacji Organizacji Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w piłce nożnej UEFA EURO 2012. Krajowy Sztab Operacyjny

był głównym ośrodkiem zarządzania kwestiami związanymi z efektywnym przeprowadzeniem turnieju przez stronę publiczną na poziomie strategiczno-planistycznym. Pomimo, iż Igrzyska Europejskie nie wymagały aż tak szczegółowych rozwiązań prawnych, to jednak sprawne zarządzanie dużym widowiskiem wymaga odpowiednich rozwiązań organizacyjnych. Deklaracja i zobowiązanie Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w tym zakresie zapewniło m.in., że: będą przestrzegane przepisy Stowarzyszenia Europejskich Komitetów Olimpijskich (EOC) w odniesieniu do prawa bezpiecznego przejazdu wszystkich uczestników (zawodników, oficjeli, partnerów technicznych, VIP-ów i przedstawicieli mediów) z Narodowych Komitetów Olimpijskich (NOC) [12] oraz nastąpi zapewnienie bezpłatnego wjazdu do kraju, na cały czas trwania zawodów oraz wszystkich czynności przygotowawczych przed Igrzyskami [13]. Wszystkie materiały i urządzenia techniczne niezbędne do organizacji i wsparcia Igrzysk będą mogły być czasowo przywożone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zwolnione z opłat celnych i podatkowych, na warunkach określonych przez przepisy krajowe i Unii Europejskiej, pod warunkiem że towary te zostaną skonsumowane lub wykorzystane w trakcie Igrzysk albo zostaną wywiezione po zakończeniu Igrzysk. Wnioski wizowe, w razie konieczności uzyskania wize, zostaną rozpoznane niezwłocznie w oparciu o przepisy prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Dyskusja i wnioski końcowe

Podsumowując, zarządzanie procesem wdrożenia Ustawy o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku nie budzi zastrzeżeń prawnych. Niniejsze rozważania, zdają się tę tezę potwierdzać. Analiza przeprowadzona na potrzeby niniejszego artykułu ukazała jak ważna nie tylko z punktu widzenia zarządzania samą imprezą, ale także z perspektywy państwa organizatora jest dobra regulacja prawna stwarzająca ramy do organizacji danego wydarzenia sportowego. W przypadku Igrzysk Europejskich, należy mieć na uwadze, iż jest to świeża inicjatywa na rynku imprez sportowych [13]. To w jaki sposób będzie postrzegana w przyszłości i jacy potencjalni organizatorzy zgłoszą swoją chęć do ich przygotowania zależy w dużej mierze od sposobu organizacji samego wydarzenia, ale także postrzegania go w mediach zarówno tradycyjnych (radio, telewizja, prasa), jak i społecznościowych.

Pamiętać przy tym trzeba, iż poziom ochrony widowiska sportowego w radio i telewizji jest zróżnicowany w zależności od zainteresowania publicznego takim widowiskiem [14]. Stopień ochrony [15] będzie inny dla ważnego wydarzenia (wydarzenia o znaczeniu

zasadniczym), wydarzenia o istotnym znaczeniu jak również dla wydarzenia budzącego (mniejsze lub większe) zainteresowanie. W literaturze, powszechnie przyjmuje się rozróżnienie na:

- 1) widowiska budzące zasadnicze zainteresowanie społeczne,
- 2) widowiska o istotnym znaczeniu,
- 3) widowiska cieszące się (mniejszym lub większym) zainteresowaniem.

Powyższe potwierdza zróżnicowanie poziomu ich ochrony [16]. Szczególne znaczenie fakt ten ma w przypadku widowisk sportowych o istotnym znaczeniu społecznym. Są to widowiska, które podlegają najszerszej ochronie publicznoprawnej i powinny być relacjonowane w programach ogólnokrajowych, dostępnych w całości bez opłaty, z wyłączeniem opłat abonamentowych i podstawowych opłat pobieranych przez operatorów sieci kablowych [17].

Powyższe uwagi nie zmieniają faktu, iż opisywane w artykule wydarzenie budzi duże emocje i zainteresowanie społeczne. Producentem sygnału telewizyjnego i radiowego z III Igrzysk Europejskich jest Europejska Unia Nadawców EBU, która zrzesza publiczne stacje telewizyjne i radiowe z Europy. To daje nadzieję, iż podobnie jak sygnał z Konkursu Piosenki Eurowizji, transmisja z Igrzysk Europejskich dotrze szeroko do odbiorców z Europy.

Wkład

autorski:

Konceptualizacja: D. Borek i M.Tomanek; metodyka: D. Borek, korekta: M.Tomanek

Bibliografia:

- [1] Ustawa o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku, która została uchwalona 2 grudnia 2021 r.
- [2] P. Mierzwa, M. Bugajska, Sz. Raniszewski, D. Borek, M. Drózdź, M. Tomanek (2023), Management of the European Games 2023 by public administration - organizational and legal aspects. *Journal of Education, Health and Sport*. 2023;41(1):83-107. DOI <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2023.41.01.007>
- [3] D. Borek, Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o Polskiej Organizacji Turystycznej – Komentarz, Radom 2019.
- [4] Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

- [5] T. Józwik, Mistrzostwa dały kopa gospodarce (w:) K. Krupa (red.), Dziedzictwo EURO 2012, s. 25.
- [6] J. Machowiak, Ze specustawą efekt jest pewniejszy, (w:) K. Krupa (red.), Dziedzictwo EURO 2012, s. 52.
- [7] M. Sokołowski (2011), "Prawny aspekt przyłączenia do sieci elektroenergetycznej sportowych obiektów infrastrukturalnych. Wnioski w kontekście organizacji Euro 2012", [w:] Prawo sportowe i turystyczne - między regulacją a deregulacją, (red.) M. Kaliński, M. Koszowski, t. 2, AT, Kraków 117-133.
- [8] Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2008-2012 został przyjęty uchwałą nr 163/2007 Rady Ministrów z dnia 25 września 2007 r.
- [9] M. Lewis, Moneyball Nieczysta Gra, Warszawa 2010, s. 103.
- [10] B. Rischka-Słowik, Konstytucja sportu w Unii Europejskiej, Warszawa, 2014.
- [11] K. Sabat, EURO 2012 w Polsce, Organizacja turnieju oraz zapobieganie zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego, Warszawa 2012, s. 38.
- [12] Z. Porada, Starożytne i Nowożytne Igrzyska Olimpijskie, Kraków 1982.
- [13] <https://orka2.sejm.gov.pl/INT9.nsf/klucz/ATTBNXHPG/%24FILE/i02895-o1.pdf>
- [14] M. Tomanek, Ł. Malinowski, G. Pawlak, *Zarządzanie mediami sportowymi*, *Journal of Health Sciences*, 4/2014 s. 33-44.
- [15] C. Jermanowski, Rola mediów w kreowaniu postaw prokonsumenckich w krajowej branży konsumenckiej, (w:) Konsument na rynku turystycznym w warunkach globalizacji, red. H. Handszuch, Warszawa 2002, s. 49-53.
- [16] A. Dąbrowska, M. Janoś-Kresło, Konsument na rynku e-usług w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, Warszawa 2010, s. 55.
- [17] I. C. Kamiński, Europejskie standardy dotyczące swobody wypowiedzi komercyjnej (w:) Europejski Przegląd Sądowy, nr 6(2010), s. 28-35.